

Kouvolan vanhusneuvoston kannanotto digitukihenkilöiden palkkaamiseksi

Kouvolan vanhusneuvosto edustaa noin 23.300 kouvolaista yli 65-vuotiasta asukasta.

Ikäihmisten osuus kouvolaalaisista on 28,6 %. Vanhusneuvosto on lakisääteinen toimielin, jonka toiminnasta määrää Kuntalain 27 pykälä. Vanhusneuvoston tulee vaikuttaa ikäihmisiä koskevaan kunnan päätöksentekoon. Kokouksessaan 9.12.2021 vanhusneuvosto otti kantaa suunnitelmissa olevan Kouvolan digitukipalveluihin.

Tämä on hätähuuto ikäihmisten puolesta. Tietotekniikka, jonka piti avata ovet koko maailmaan, ja jonka käyttäjiksi tavalliset kuluttajat pakotettiin on muuttunut pelottavien huijareiden temmellyskentäksi. Ikäihmiset eivät enää uskalla vastata vieraista numeroista tuleviin puhelinsoittoihin, vaikka puhelussa saatettaisiin kertoa esim. ystävätoiminnasta. Tietokoneita/läppäreitä ei uskalleta avata. Tutulta tärkeältä ja viralliselta taholta (esim. Omakanta) tuleva viesti voi olla huijausviesti. Verkkopankkiin kirjautuminen voi olla vaikeaa ja kirjautumalla voi livahtaa huijarin sivuille. Vanhuksen säästöt pankkitililtä on varastettu muutamassa sekunnissa, kun hän joutuu vilpillisille sivuille. Missä muualla ikäihminen pitää rahansa, kuin pankin tilillä?

Nykyään tietokoneiden ja älypuhelimien omistajia vaanivat ääniviesti- ja matkapuhelinoperaattori -ilmoitukset, jotka ovatkin haittaohjelmia ja varastavat tietoja laitteelta. Monet ikäihmisistä ovatkin luovuttaneet verkkoasiointioikeudet lapsilleen /läheisilleen. Toiset välttelevät ja jopa lopettavat kokonaan verkkoasioinnin. Lisäksi tiedon löytyminen voi olla vaikeaa, kun tiedon lähteet ja sivustot muuttuvat melko usein. Kaikki eivät osaa käyttää digilaitteita ja kaikilla ei edes ole nettiyhteyksiä ja laitteita. Koronapassin käyttö yleistyy yhä enemmän, joten koronapassille on oltava tulostusmahdollisuus.

Tuskainen yksinoleminen lisääntyy ja vanhukset syrjäytyvät yhteiskunnasta. Samaan aikaan viranomaiset kehittävätkin kustannustehokasta digiterveydenhoitoa ihmisille, jotka eivät edes uskalla avata tietokoneitaan.

Kouvolan vanhusneuvosto esittää, että Kouvolan kaupunki palkkaa esim. kirjastoihin digineuvoja (fyysisiä henkilöitä) esteettömiin tiloihin. Ikäihmisellä pitää olla konkreettinen henkilö, jonka puoleen kääntyä tuskatilanteessa, kun koneelle tulee odottamaton outo viesti, tai kun kone ei tottele tai muuten käyttö aristaa. Parasta digiopetusta on vierihoito. Digineuvoja voisi myös pitää yhteyttä ikäihmisiin ja kertoa esim. varottavista viesteistä. Tiedämme, että esim. järjestöillä on digineuvontaa puhelimitse tai verkossa ja se on hyvä lisä. Ikäihmisille olisi kuitenkin oltava henkilökohtaista, helposti saatavaa neuvontaa.

Kouvolan vanhusneuvosto

Liite: Kymenlaakson liiton DigiKymenlaakso -hankkeen puoltolausunto 30.11.2021